

Pozemkové úpravy, ochrana půdy i průběžné čerpání dotací. SMS ČR jednalo s ministrem zemědělství o klíčových tématech

15.1.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Zástupci Sdružení místních samospráv ČR dnes jednali s ministrem zemědělství Martinem Šebestýánem o tématech, která mají přímý dopad na život na venkově. Od ochrany půdy a krajiny až po nastavení dotačních programů pro obce.

Hlavním poselstvím jednání bylo, že obce potřebují srozumitelnější pravidla, stabilní financování a větší zapojení do rozhodování o území, za které nesou odpovědnost.

Komplexní pozemkové úpravy jsou podle SMS ČR jedním z klíčových nástrojů, jak řešit erozi, povodně, vlastnické vztahy i adaptaci krajiny na změnu klimatu. Přesto jsou dnes dokončeny zhruba jen na polovině území České republiky. Problémem podle zástupců obcí není nezáměr, ale složitost celého procesu.

„Obce odpovídají za celý svůj katastr. Aby mohly krajinu rozvíjet smysluplně, potřebují jednodušší a srozumitelnější rámec pozemkových úprav a lepší metodickou podporu,“ uvedl předseda SMS ČR Petr Halada.

„Rozvojem venkova prostřednictvím Společné zemědělské politiky přispíváme ke zkvalitnění života v obcích. Ať už přímou dotační podporou různých aktivit anebo vstřícnými úpravami podmínek hospodaření zemědělců, čímž napomáháme například zadržování vody v krajině nebo bráníme erozi. Spolu se Státním pozemkovým úřadem nabízíme obcím také unikátní službu – pozemkové úpravy, na které se od roku 1991 vynaložilo přes 36 miliard korun. Znamená to konkrétní projekty a stovky obcí, které dnes vypadají jinak než před třiceti lety – se stabilnějšími vodohospodářskými poměry, úrodnější půdou a prostupnějším územím. Spolupráce se samosprávami je přitom klíčová, protože ony nejlépe znají potřeby svých území a občanů,“ řekl ministr zemědělství Martin Šebestýán.

Zástupci SMS ČR upozornili v této souvislosti na nutnost revize vymezení erozně ohrožených oblastí. Podle obcí současné nastavení často neodpovídá realitě v terénu a není dostatečně propojeno s praktickou péčí o krajinu. Sdružení proto nabídlo své zkušenosti z území a deklarovalo zájem podílet se na nastavování dalších kroků, aby opatření dávala smysl nejen „na papíře“, ale i v praxi.

Bez jasných majetkových vztahů se obce nemohou rozvíjet

Důležitým bodem jednání byly také převody pozemků na obce, zejména v zastavěných částech obcí, kde jsou dodnes pozemky ve správě státu.

„Pokud obec nemá vyřešené vlastnictví pozemků, nemůže stavět školku, silnici ani řešit protipovodňová opatření. Jasně majetkové vztahy jsou základ jakéhokoli rozvoje,“ doplnil člen předsednictva SMS ČR Jan Birgus.

Debatu se dotkla i správa lesů, vodních toků a záplavových území, kde obce dlouhodobě volají po větším zapojení do rozhodování právě proto, že nejlépe znají místní podmínky.

V dotacích obce potřebují jistotu, ne závod s časem

Velkým tématem byla podpora venkova prostřednictvím dotací. SMS ČR upozornilo, že současný systém krátkých a jednorázových výzev obcím komplikuje plánování. Sdružení tedy navrhlo průběžné čerpání dotací, větší předvídatelnost financování, méně administrativní zátěže.

Takový přístup by obcím umožnil připravovat projekty promyšleně a podle skutečných potřeb území, ne podle termínu uzávěrky.

Sdružení deklarovalo zájem převzít v této oblasti aktivní roli a ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství dále rozvíjet konkrétní návrhy a opatření pro obce.

Silný venkov stojí na místních lidech a produktech

Jednání se dotklo i role regionálních zemědělců a místních producentů. SMS ČR upozornilo na rizika koncentrace půdy bez vazby na území a zdůraznilo význam rodinných a místních farem, které jsou přirozenou součástí obcí.

Podpora obecních obchodů, místních trhů, společenských akcí či propagace regionálních produktů podle SMS ČR jednoznačně posiluje místní ekonomiku i sociální soudržnost.

„Chceme, aby se venkov rozvíjel vyváženě a s respektem k lidem, kteří v něm žijí. Spolupráce státu, obcí a místních zemědělců je klíčem k dlouhodobé stabilitě,“ shrnul předseda SMS ČR Petr Halada.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/pozemkove-upravy-ochrana-pudy-i-prubezne-čerpani-dotaci-sms-cr-jednalo-s-ministrem-zemedelstvi-o-klicovych-tematech-5026cs.html>